

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 41/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen, av lagen om skatteredovisning samt av 30 och 31 § i lagen om Skatteförvaltningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 december 2014 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen, av lagen om skatteredovisning samt av 30 och 31 § i lagen om Skatteförvaltningen (RP 302/2014 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- finansråd Elina Pylkkänen och konsultativ tjänsteman Merja Taipalus, finansministeriet
- ledande expert Mia Keskinen, Skatteförvaltningen
- ecklesiastikråd Pirjo Pihlaja, Kyrkostyrelsen.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— undervisnings- och kulturministeriet.

Kyrkostyrelsen har meddelat att de ingenting har att anmärka om ärendet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att inkomstskattelagen ändras, så att samfund och samfällda förmåner från och med skatteåret 2016 inte längre betalar skatt på sina inkomster till församlingen utan endast till staten och kommunen. Det föreslås att lagen om skatteredovisning ändras så att de evangelisk-lutherska och ortodoxa församlingarna inte får någon andel av intäkterna från samfundsskatten från och med skatteåret 2016, vilket gör att statens andel av intäkterna från samfundsskatten ökar. I lagen om Skatteförvaltningen stryks

dessutom hänvisningarna till församlingarnas andel av intäkterna från samfundsskatten och församlingarnas ställning som mottagare av samfundsskatt.

Propositionen har samband med en föreslagen ny lag om statens finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2016 och ska tillämpas första gången vid beskattningen för skatteår 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med ändringar. Behovet av ändringar beror på de ändringar av inkomstskattelagen och av lagen om skatteredovisning (1408/2014 och 1407/2014; FiUB 36/2014 rd — RP 180/2014 rd) som trädde i kraft från ingången av året och som också påverkar den aktuella propositionen. De ändrade bestämmelserna har inte kunnat beaktas i de föreslagna lagarna, eftersom propositionen avläts till riksdagen i fjol. Det är alltså fråga om att sammanjämka författningarna i lagtekniskt hänseende.

Bakgrund

Propositionen sammanhänger med ett större lagstiftningspaket som syftar till att kompensera församlingarnas andel av samfundsskatteintäkterna med hjälp av ett indexbundet anslag i budgeten. En ny lag om statlig finansiering till den evangelisk-lutherska kyrkan för vissa samhällsuppgifter godkändes i riksdagen den 21 januari 2015 (RP 250/2014 rd - RSv 256/2014 rd), och lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016. Lagen föreskriver om statlig finansiering av kyrkans kostnader för begravningsväsendet, vissa folkbokföringsuppgifter och bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre.

I den aktuella propositionen föreslås på motsvarande sätt att församlingarnas ställning som mottagare av samfundsskatt ska upphävas och att bestämmelser som innehåller hänvisningar till samfundsskatten ska upphävas eller ändras. Också de här ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 2016 och ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2016. Samfundsskatten för de skatteår som föregått 2016 redovisas till församlingarna för sista gången i samband med månadsredovisningen i oktober 2017. Tidpunkten sammanhänger med tidtabellen för Skatteför-

valtningens omfattande datasystemprojekt (det s.k. *Valmis-projektet*).

Lagstiftningspaketet kräver också ändringar i kyrkolagen och kyrkoordningen. Kyrkomötet har intagit en positiv hållning till reformen, och de behövliga propositionerna avläts troligen till riksdagen i början av nästa valperiod.

Utskottets överväganden

Förslaget är ett konsekvent led i det beskrivna lagpaketet vars syfte varit att hitta ett hållbart sätt att ersätta församlingarna för de omkostnader de har för att svara för vissa samhällsuppgifter. Den nya modellen erbjuder en mera stabil finansiell grund och gör det därmed lättare att förutse inkomsternas omfattning. Den skiljer sig i det avseendet betydligt från samfundsskatten, som är känslig för konjunkturer och lätt påverkas av internationell skattekonkurrens. Enligt bedömningar motsvarar ersättningen enligt den nya modellen också bättre än den nuvarande de kostnader de enskilda församlingarna har. Den leder därmed till ett mera rättvist slutresultat på församlingsnivå.

Det är också positivt att ändringen genomförs på ett sätt som är kostnadsneutralt för statens vidkommande: Utgångsläget för det årliga anslaget motsvarar församlingarnas uppskattade andel av samfundsskatteintäkterna för 2015 (cirka 114 miljoner euro). Dessutom sänks församlingarnas andel av beskattningskostnaderna med 6 miljoner euro. Att församlingarnas andel av samfundsskatteintäkterna bortfaller ökar i stället statens andel av intäkterna. För tydlighets skull bör det framhållas att ändringen endast gäller intäkterna av samfundsskatten. Församlingarna fortsätter att vara skattetagare också i fortsättningen, och de deltar i detta hänseende också i beskattningskostnaderna.

Utskottet anser att propositionen behövs och tillstyrker den men med de lagtekniska preciseringar som anförs ovan. I det följande motiveras ändringarna i korthet.

Detaljmotivering**1. Inkomstskattelagen**

124 § 3 mom. De i bestämmelsen avsedda skattesatserna för inkomster som delvis skattefria samfund, väglag och allmännyttiga samfund får från fastigheter uppgår till 6,07 procent.

124 a § (ny). Bestämmelsen gäller de undantag från 124 § 3 mom. som ska tillämpas för skatteåren 2012—2016. Bestämmelserna i 1 mom. 1—4 punkten gäller åren 2012—2015, och de har satts i kraft från ingången av detta år genom lag 1408/2014. De behöver inte ändras.

Däremot gäller 5 punkten skatteåret 2016, då skattesatsen kommer att vara 6,18 procent. Bestämmelsen i 2 mom. om fördelningen av skatten mellan kommunerna och församlingarna bör upphävas genom lagförslaget.

Ändringarna bör beaktas också i lagens ingress.

2. Lagen om skatteredovisning

12 §. Bestämmelsen gäller skattetagargruppernas utdelning efter de ändringar i beskattningsgrunderna som blir bestående. Det föreslås att omnämmandet av församlingarna bland sam-

fundsskattetagarna stryks i bestämmelsen. Dessutom bör de ändringar som ingår i lag 1407/2014 beaktas, varvid statens utdelning blir 69,66 procent och kommunernas 30,34 procent av samfundsskatten.

12 e § (ny). Bestämmelsen gäller undantagen från skattetagargruppernas utdelning av samfundsskatt skatteåret 2016. Undantaget föranleds av att kommunerna kompenseras för de förlorade skatteinkomsterna på grund av den temporära lättningen i fråga om höjda avskrivningar på produktiva investeringar som fortfarande är i kraft. När effekten av den compensationen beaktas, blir statens utdelning av samfundsskatt 69,08 och kommunernas 30,92 procent av samfundsskatten.

Bestämmelsen i 2 mom. gäller församlingarnas samfundsskatt, vilket gör att den bör upphävas genom lagförslaget.

Ändringarna bör beaktas i lagens ingress.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 3 utan ändringar och

godkänner lagförslag 1 och 2 med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag**1.****Lag****om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 1 § 2 och 3 mom., 18 § 3 mom., 21 § 1 och 2 mom., 21 a §, 23 § 1 mom., 124 § 3 mom. *och* 124 a §,

av dem 21 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1465/1994, 21 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1343/1999, 21 a § sådan den lyder i lag 1736/2009 *samt* 124 § 3 mom. *och* 124 a § sådana de lyder i lag 1408/2014, som följer:

1, 18, 21, 21 a och 23 §
(Som i RP)

124 §

Fastställande av skatten

— — — — —
Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,07 procent.

124 a § (Ny)

Fastställande av skatten för skatteåren 2012—2016

Med avvikelse från 124 § 3 mom. är (1—4 punkten som i 1408/2014) 5) inkomstskattesatsen år 2016 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 6,18 procent. (2 mom. *utesl.*)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

2.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 § *och* 12 e §, rubriken för 13 §, 13 § 1 och 5 mom. samt rubriken för 14 § och 14 § 1 mom., av dem 12 § *och* 12 e § *sådana de* lyder i lag 1407/2014, 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 988/2005, 13 § 5 mom. sådant det lyder i lag 724/2004 och 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1458/2001, och *fogas* till 27 § ett nytt 5 mom. som följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 69,66 procent och kommunernas utdelning 30,34 procent.

12 e § (Ny)

Skattetagargruppernas utdelning för skatteåret 2016

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten för skatteåret 2016 så att statens utdel-

ning är 69,08 procent och kommunernas utdelning 30,92 procent (*utesl.*). (2 mom. *utesl.*)

13, 14 och 27 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 3 februari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Leena Harkimo /saml
Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Anneli Kiljunen /sd (delvis)
Esko Kiviranta /cent
Mika Lintilä /cent
Mats Nylund /sv
Heli Paasio /sd

Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna
Harry Wallin /sd (delvis)
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.